

Щасливих свят!

ПОГЛЯД

22 грудня 2016 року 12 (193)

газета Ужгородського національного університету

Із Новим роком та Різдвом Христовим, рідна альма-матер!

Оглядаючись у минуле...

ПІДСУМКИ

УжНУ — маленький світ. Маленький, але доволі продуктивний. Як загалом у світі, так і в університеті, усе розвивається з неймовірною швидкістю. До такої міри, що іноді складно встежити за подіями. 2016 рік — не виняток. Альма-матер пережила чимало знакових подій, хотілося написати: «як головних, так і другорядних», але ж кожна є своєрідною історією, а отже, творить літопис нашого вишу. Уже незабаром наступить 2017-ий, тому доречно оглянутися в минуле.

Звичайно, вагому роль у функціонуванні ВНЗ відіграють наукові досягнення та взаємодія з іншими вишами. Цьогоріч УжНУ розпочав співпрацю з різними вітчизняними й закордонними закладами, зокрема з Орегонським, Донецьким університетами, юридичним факультетом Карлового університету в Празі тощо. Наша альма-матер також поповнилася іноземними студентами.

Аби підкреслити рівень кваліфікації фахівців, варто згадати: університет збагатився кількома десятками доцентів, а також професорами; у нас відкрито нові спеціальності та підрозділи, презентовано цікаві наукові праці.

Перелік значних успіхів доповнюють вихід ужнівських програмістів до фіналу

чемпіонату світу, триумф науковців УжНУ у Всеукраїнському конкурсі «Винахід року», перемоги студентів на різних всеукраїнських олімпіадах і конкурсах.

Наші представники вигравали гранти й стипендії, організували низку наукових конференцій, семінарів, круглих столів із метою зміцнення міжнародних зв'язків та з колегами вітчизняних ВНЗ.

Ужгородський національний приймав чимало гостей і поза межами названих форумів. Виш ніби притягує цікавих людей, які приїжджають ділитися досвідом, знаннями й налаштовані на співпрацю. Так, американські фахівці спілкувалися з майбутніми журналістами, піарниками та рекламистами. Економічний факультет відвідали теж представники Америки, а ще — Грузії. Закордонні фахівці ділилися досвідом роботи на факультеті післядипломної освіти та доуніверситетської підготовки УжНУ. Професор зі США прочитав лекції з молекулярної біології та біохімії, а на географічний факультет завітав професор-лектор із Румунії.

Працівники чеської поліції познайомилися з нашими студентами. Бували у виші й консули та депутати Європарламенту із сусідніх держав. Дуже багато зустрічей організовано з відомими українськими письменниками.

Не лише ми приймаємо гостей, а й нас запрошують до себе. Науковці УжНУ отримували нагороди від чеського закладу, проходили академічну мобільність у Словаччині, побували на різних форумах у Швейцарії, Німеччині, Румунії, інших країнах. Ужгородські студенти-медики відвідали Мальту в рамках роботи IFSMA, їх ровесники з інших підрозділів завітали до спортивного табору в Словаччині. Міжнародники та економісти мають можливість обмінюватися досвідом із німецькими колегами. Представники альма-матер збагачувалися знаннями завдяки паралельному навчанню в Чехії. Науковці вишу активно їздять на стажування до США.

Крім того, наші делегати з робочим візитом побували в Польщі, на бізнес-форумі в Угорщині, на відкритому засіданні комітету ВР України з питань освіти та науки тощо. Отож зміцнюємо зв'язки й іще швидшими кроками рухаємося вперед!

За 2016 рік в альма-матер було виконано чимало ремонтно-будівельних робіт. Особливо порадували представників студмістечка. Запустили модульну котельню (гуртожитки №№ 1-3); урочисто відкрили фойє і два відремонтовані поверхи в гуртожитку № 4. Також біля нього звели новий, сучасний спортивний комплекс просто неба. Це, напевно, найвизначніша подія в житті студмістечка, бо радості юнаків і дівчат не було меж. До слова, від того дня (12 серпня) споруда не пустує, молодь активно займається спортом, улаштовує різні змагання. А ще в УжНУ оновили університетський басейн. Словом, виш дотримується здорового способу життя.

До речі, окрема позиція — триумфи у сфері спорту. Не можна не згадати й те, як гандболістки з нашого вишу у складі клубу «Карпати» стали кращими на міжнародних змаганнях у Португалії, пауерліфтери вибороли золоті медалі чемпіонату України, студенти та випускники факультету здоров'я людини були призерами чемпіонату та Кубка України з гирьового спорту, із цього ж виду аспірант УжНУ став віце-чемпіоном світу. Спортсмени з різних факультетів — і переможці студентського чемпіонату світу в Португалії.

Ужгородський національний співпрацював із Британською радою в Україні, приймав міжнародний консорціум університетів, «заклав» власний науковий парк. До того ж здійснив чимало добродійних справ. Наприклад, ужнівці наліпили понад дві тисячі вареників для воїнів АТО. Небайдужа молодь пожертвувала й частинку себе — здавала кров для переливання, щоб допомогти іншим. Також у виші організували акцію з нагоди міжнародного дня подолання СНД.

Відзначено й річницю Революції Гідності та відкрито тематичну фотовиставку. Першокурсниця факультету міжнародної політики, менеджменту та бізнесу Марія Мич стала кращим волонтером акції «Серце до серця».

Студенти УжНУ цьогоріч були надзвичайно активними в різних аспектах. Чимало дівчат брало участь у Параді наречених, долучалися й до модних показів. Зокрема, третьоккурсниця юрфаку Ксенія Струк виграла конкурс «Міс Ужгород», а цьогорічна міс нашого вишу з факультету міжнародних відносин Анастасія Дацюк ще й здобула титул «Міс Закарпаття-2016». Запам'яталася також перша відкрита демонстрація фільмів у рамках фестивалю Docudays UA.

У 2016-му альма-матер зустріла 71-у річницю заснування. Відзначили день народження яскраво: конкурсом художньої самодіяльності «Студентська осінь», молодіжним флешмобом, урочистим розширеним засіданням ученої ради. «Іменини» цьогоріч святкували й різні факультети та їх підрозділи. Многая їм літ, як і в цілому рідному вишу!

Підсумовуючи вищесказане, УжНУ справді може похвалитися, бо за цей рік відбулося безліч заходів, подій, перемог, які закарбуються, — навіть коли не в цьому матеріалі, то в пам'яті університету загалом. Лишається тільки подякувати учасникам усіх заходів, а саме керівництву закладу, викладачам, студентам, усім, хто попри нестачу часу, відсутність коштів, бюрократичні перепони чинного законодавства чи з інших суб'єктивних та об'єктивних причин, але збудувати стало ще більше. А разом ми зможемо все, бо ми — це УжНУ, а УжНУ — це ми!

Богдана МАГАС,
студентка відділення журналістики.

СПОРТ

Універсіада — міжнародні спортивні змагання серед студентів, які організовує Міжнародна федерація університетського спорту.

Юнаки й дівчата нашого університету вже вдруге матимуть змогу представити виш на значних світових змаганнях, які триватимуть із 29 січня до 8 лютого в Казахстані, в Алмати. Честь УжНУ захищатимуть четве-

• **БАСКЕТБОЛ** • БК «Ужгород-УжНУ-ЗОДЮСШ» у спорткомплексі «Юність» у рамках 4 туру першолігівського чемпіонату України з баскетболу (група «Захід») приймав кам'янець-подільський «Дідібао». Закарпатський колектив підходив до гри в статусі фаворита, однак гості були налаштовані не менш серйозно. І все ж країни продемонстрували достатні майстерність і холоднокровність та перемогли в обох зустрічах — 73:71 і 91:78. Вітаємо нашу команду!

Ірина ФРІДМАНСЬКА, студентка відділення журналістики.

Наші їдуть на Універсіаду!

ро студентів секції гірськолижного спорту: Ігор Гам (стоматологічний факультет) і Тарас Ковбасюк, Левко Цібеленко, Євген Гулій (факультет здоров'я людини). У складі команди є ще двоє студентів-закарпатців з інших вишів — Іван Кравчук та Іван Ковбаснюк (Ясіня). За словами старшого тренера збірної області з гірськолижного спорту Мар'яни Фріндт, шанси поїхати на Універсіаду є одразу в усіх. Багато що залежатиме від фінансування.

***

3-ій тур чемпіонату Закарпатської області з баскетболу відбувся в ужгородському СК «Юність». Покидаючи оранжеву сферу зібралося 9 команд. Матчі принесли такі результати: «Сваллява» — «ДЮСШ» (Мукачево) — 79:55, «Мукачівські ведмеді» — «Сваллява» — 35:64, «Ужбаскет» — ЗОДЮСШ-2 (Ужгород) — 80:36, «Хуст» — «Мукачівські ведмеді» — 38:92, «Ракошино» — «Тиса» (Виноградів) — 26:79, «Ужгород» — «Хуст» — 65:38, «ДЮСШ» (Мукачево) — «ЗОДЮСШ-УжНУ» — 64:83.

• **ПАУЕРЛІФТИНГ** • У Коломиї в

Поки хлопці побували на зборах у Литві та в Австрії, індивідуально шукають можливостей іще додатково потренуватися за кордоном, а також займатимуться на Драгобраті й Буковелі, а з 10 січня матимуть збір до чемпіонату України.

Ми пишаємося своїми спортсменами й бажаємо їм гідно представити Ужгородський національний університет на світовому рівні!

Ангеліна УГРИН, студентка відділення журналістики.

змаганнях Кубка та чемпіонату країни з класичного пауерліфтингу між студентами ВНЗ добре виступили наші представники: в обох зустрічах «бронзу» у ваговій категорії до 74 кг здобув Максим Офіцинський (економічний факультет), а Валерій Дудаш (фізичний факультет) посів другу сходинку у в/к до 66 кг. Крім того, Віталій Троян (факультет здоров'я людини) у категорії 105 кг теж став третім у чемпіонаті. Хоч команда УжНУ виступала в неповному складі, та в підсумку серед 28 вишів України має 9 місце.

Богдан ЗІЛІНЕЦЬ, студент відділення журналістики.

Є ПИТАННЯ

На зустрічі міністра освіти і науки Л.Гриневич, заступника міністра фінансів України С.Марченка з профорганизаціями й представниками ВНЗ поінформували про зміни підходів щодо нарахування стипендій. Парламент підтримав внесення поправок до Закону України «Про вищу освіту», які стосуються виплат студентам.

Тим не менше, знайти чіткі пояснення щодо зазначених нововведень не вдалося. Справа в тому, що критерії відбору стипендіатів, відсоткове співвідношення поділу на академічну та соціальну стипендії — не зовсім зрозумілі здобувачам фаху.

Відомо: суми виплат зростуть (із 816 до 1100 грн — для звичайної стипендії, із 916 до 1600 — для підвищеної), проте зменшиться кількість одержувачів (до 50 відсотків, нині — від 66 до 75 %) від загального числа студентів університету)... Крім того, 7 % можливих стипендіатів отримуватимуть соціальні виплати (для

Яка доля стипендій?

пільгових категорій). Більш ретельно відбиратимуть претендентів на отримання коштів, що пов'язано із системою рейтингування. Так, у ній на 90 % складовою буде навчальна успішність, а на 10% — наукова, громадська, спортивна діяльність.

Природно, студенти занепокоєні через запропоновані нововведення. На сайті Кабміну створена петиція щодо недопущення скасування стипендій. Станом на 14 грудня зібрано понад 15 тис. підписів із 25 тис. необхідних. Думками поділилися й вихованці альма-матер. Трьохкурсник хімічного факультету, який побажав бути невідомим, пояснює: «Хоч стипендія зараз менша від прожиткового мінімуму, але для багатьох ровесників ці кошти стають у пригоді, коли потрібно оплачувати за гуртожиток, транспорт чи ланчі на перерві... Чимало знайомих уже в пошуках підробітку й кажуть, що без стипендії не вчитимуться. Я ж змирився й прагну потрапити до верхівки рейтингу».

Представник математичного факультету зауважує: «За новими критеріями не слід мати жодної трійки, а щоб гарантовано отримати стипендію — учитися тільки на «п'ятірки»... Думаю, це дуже важко, особливо тим, хто навчається на

складних спеціальностях. Приємно, що відмінникам із математичних, технічних, природничих наук обіцяють платити близько двох тисяч гривень... Але чи реально мати вищі бали, то вже інше питання...»

Міністр Л.Гриневич повідомила: учена рада кожного вишу повинна затвердити власні критерії для складання рейтингу, узгоджені зі студентським самоврядуванням. Щодо керівництва УжНУ — ситуацію поки не коментують, оскільки саме докладно вивчають постанову від Кабінету Міністрів. Також тривають громадські слухання. Проблему порушували й на зустрічі проректора з науково-педагогічної роботи І.Короля з головами Профкому й Студради УжНУ відповідно Р.Головчанським і О.Варшавою.

У будь-якому разі не слід панікувати, керівництво вишу поінформує про будь-які зміни в системі нарахування стипендій. Водночас не потрібно забувати: студентство — інтелектуальна еліта країни, тому здобувати знання — найперший обов'язок. Владі ж варто пам'ятати, що стипендія — своєрідне преміювання, заохочення до навчання.

Ольга БРАЙЛЯН, «Погляд».

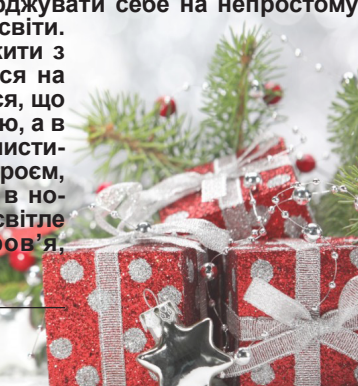
ВІТАЄМО

Із новорічно-різдвяними святами!

Шановні викладачі, студенти, співробітники університету. Шановні країни! Проводжаючи старий рік, Ужгородський національний університет долає чергову сходинку свого буття. Маємо додатковий привід згадати всі здійснені кроки на шляху вдосконалення, які стимулювали рухатися до мети. Перша річниця сьомого десятик була доволі вдалою та насиченою. Сподіваємося, і 2017-ий рік принесе плідні результати, а наша альма-матер продовжить утверджувати себе на непростому шляху до європейської науки і освіти.

Головне — вірити в себе, жити з надією, у злагоді, не зупинятися на досягнутому. Будемо сподіватися, що й держава в цілому стане кращою, а в Україні нарешті запанує мир. Із чистими помислами, зі святковим настроєм, переможною ходою вступаємо в новий рік. Хай святій Миколай і світле Різдво принесуть утіху, здоров'я, добробут у кожен дім.

Володимир СМОЛАНКА, ректор УжНУ.

НА ВЧЕНІЙ РАДІ

Підбили підсумки й представили плани

Востаннє в 2016 році зібралися члени вченої ради УжНУ. До порядку денного ввійшло 8 питань. У «Різному», зокрема, розглянули 10 позицій.

Першим до присутніх звернувся очільник альма-матер Володимир Смоланка, традиційно привітавши іменинників. Своєю чергою, завідувач військової кафедри Василь Олійник за дорученням міністра оборони з нагоди дня Збройних сил України вручив ректорові грамоту й військову форму.

Від привітань перейшли до роботи. Розпочали з голосування за кандидатів на заміщення вакантних посад (усього обрано 13 осіб). Друге питання стосувалося звіту про діяльність Приймальної комісії УжНУ в 2016 році й презентації планів на наступний. Основним завданням єчасна підготовка й оприлюднення принципів зарахування абітурієнтів. Відповідальний секретар ПК Петро Горват зазначив: «Порівняно з минулим роком правила вступної кампанії в цілому не змінюються, проте є ряд уточнень, удосконалень. Випускники шкіл уже телефонують нам, тому будемо якнайшвидше поширювати інформацію про вступ у 2017 році».

Окремий блок питань висвітлив проректор із науково-педагогічної роботи Олександр Рогач. А саме:

про прийняття положень стосовно деканатів, конференцію трудового колективу, педагогічну раду ПГК, стартап-центр, науково-технічну раду, дипломні роботи, про зміни до Статуту УжНУ. Проректор із науково-педагогічної роботи Ігор Студеняк представив перелік видань, рекомендованих до друку, ухвалені звіти керівників наукових договорів, матеріали щодо підготовки здобувачів наукових ступенів і попередні теми дисертаційних досліджень.

Керівники наукових робіт молодих учених юридичного й медичного факультетів О.Рогач і П.Болдіжар повідомили відповідно про розробки за державні кошти.

Крім того, на раді постановили подати кандидатуру професора Анатолія Потапчука на присвоєння почесного звання «Заслужений діяч науки і техніки України». Назвали й переможців конкурсу на кращі підручники за 2015 рік: навчальний посібник «Фізика напівпровідників: лабораторний практикум» (автори: Б.Попик, Л.Хархаліс, В.Попик) та навчально-методичний комплекс із дисципліни «Інновації у вищій освіті: актуальні аспекти» (за загальною редакцією І.Артьомова).

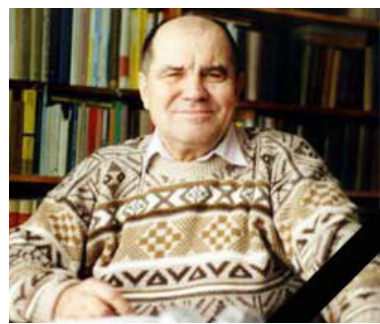
У цілому тематика зібрання виявилася різноманітною й стосувалася підсумків року, що минає.

Ольга БРАЙЛЯН, «Погляд».

ВІЧНА ПАМ'ЯТЬ

Пішов із життя професор Павло ЧУЧКА

Десятого грудня у віці 88 років зупинилося серце старійшини нашого університету, однієї з найяскравіших особистостей філологічного факультету, натхненника відділення в УжНУ, корифея української мовознавчої науки, професора кафедри словацької філології Павла Павловича ЧУЧКИ.

Ним по праву гордиться альма-матер. Адже авторитетний науковець майже 60 років свого життя віддав філфаку, два терміни був його деканом, 22 роки працював на кафедрі української мови, 20 років очолював кафедру загального і слов'янського мовознавства. А ще — автор розділу «Історія імен і прізвищ» у п'ятитомній монографії «Історія української мови», численних дописів до енциклопедії «Українська мова», майже 250 наукових статей з історії мови, діалектології, ономастики, «Історико-етимологічного словника прізвищ українців Закарпаття» із реєстром понад 10 тисяч окремих прізвищ. Крім того, керував двома спеціалізованими радами із захисту кандидатських і докторських дисертацій, був членом експерт-

ної ради ВАК України з філологічних наук, членом ономастичної комісії при НАН України, членом Правової комісії при Кабінеті Міністрів України та лексикографічної комісії при Інституті української мови НАН України, членом Національного комітету славістів України, заслуженим діячем науки і техніки України, першим головою Закарпатської обласної організації товариства «Просвіта» ім. Т.Шевченка, одним із засновників Народного Руху України на Закарпатті.

Із життя пішла надзвичайно активна й доброзичлива людина, улюбленець студентів, майстерний лектор і педагог, прекрасний оратор. Висловлюємо щирі співчуття родині П.П.Чучки.

Колектив Ужгородського національного університету.

Одним абзацом

• **ЗДОБУТКИ** • Як повідомляє офіційний сайт УжНУ, «Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія Право», електронне наукове фахове видання «Порівняльно-аналітичне право» та спільний (юридичного факультету альма-матер і Пан'європейської високої школи (Словачина) міжнародний науковий журнал Visegrad Journslon Human Rights включені до наукометричної бази Index Scopus.

• **КОНКУРС** • На всеукраїнському конкурсі професійної майстерності WorldSkills Ukraine високі результати показали інформатики УжНУ. Зокрема, студентська команда (А.Потапчук і О.Рубан) найшвидше розв'язала найскладнішу задачу, а в підсумку стала другою. Керівник триумфаторів — доцент кафедри інформаційних управляючих систем та технологій факультету інформаційних технологій О.Левчук.

• **ФОРУМ** • У рамках міжнародної конференції «Актуальні питання досліджень рослинного світу Карпат: ретроспектива та сучасність» на біологічному факультеті відкрили меморіальну дошку відомому ботанику Василю Комендару. На захід завітали вітчизняні, а також угорські, польські, румунські науковці.

• **ЗАСІДАННЯ** • В Ужгородській

міській раді засідала Молодіжна координаційна рада. На зібранні за присутності міського голови Б.Андрієва обговорили організаційні питання та нагородили кращих студентів нашого університету.

• **ПРОГРАМИ** • Восьмеро науковців УжНУ з історичного підрозділу, факультетів суспільних наук і міжнародної політики, менеджменту та бізнесу відповідно до програми Еразмус+ обмінялися досвідом із представниками кошницького Університету П.И.Шафарика.

• 19 студентів факультету туризму та міжнародних комунікацій із хорошими враженнями повернулися з Поморської академії, де в межах міжнародної співпраці мали семестрове навчання завдяки сприянню ректорату УжНУ.

• **СВЯТО** • Студенти й викладачі вже відчули новорічну атмосферу. Так, філологи до дня святого Миколая прикрасили ялинку, організували пошту, дарували цукерки й мандарини, підготували конкурси. Представники ж факультету МВ улаштували благодійний ярмарок генд-мейд виробів. Туризмознавці, своєю чергою, подарували казку вихованцям притулку в Батьові.

• **ВИСТАВКИ** • У Науковій бібліотеці УжНУ впродовж тижня тривала виставка «За Україну, Свободу та Людську Гідність!».

яку влаштували представники Закарпатського обласного краєзнавчого музею ім. Т.Легоцького за підтримки Закарпатського осередку «Чорний тюльпан». На заході був і проректор із науково-педагогічної роботи Ігор Король, котрий акцентував увагу на неймовірній енергетиці представлених експонатів, а це речі бійців АТО, зокрема різні обереги, дитячі малюнки, символи з Євромайдану, чимало світлин, копій документів, навіть листівки, газети з тематикою боротьби Закарпаття за незалежність.

• **АКЦІЯ** • У холі основного навчально-лабораторного корпусу УжНУ відбулася акція «Вибір без перешкод». Головна її мета — продемонструвати силу духу людей з обмеженими можливостями, їх незламність і прагність до життя. У фойє створили два майданчики. На першому параолімпійці фехтували на візках, серед них — член збірної України, майстер спорту Максим Магула та Надія Дьолог, яка здобула п'яте місце у Варшаві, пройшовши черговий етап Кубка світу. На іншому звели дистанцію з перепонами, де кожен охочий міг відчути, як важко людям пересуватися в інвалідному кріслі.

Мирослава ГАРАЗДІЙ, **Ольга БРАЙЛЯН**, «Погляд».

Станіслав ШПОНТАК, студент відділення журналістики.

Андрій ГОЛОВАЦЬКИЙ: із любов'ю до миру

ПОСТАТІ

ПІД ЩАСЛИВОЮ ЗІРКОЮ

21 листопада 1936 р. у селищі Брошнів-Осада (нині Рожнятівський район Івано-Франківської області) під щасливою зіркою на світ з'явився Андрій, а за церковною метрикою — Любомир. Саме під щасливою, бо та життєва зірка завжди освітлювала шлях. Навіть коли було дуже важко. Однак про це трохи згодом. А ще підтримувала родина, у якій А. Головацький убачає основний стрижень буття, та вчителі: «Із того, що я досягнув, завдячую насамперед батькам. І педагогам. Пам'ятаю першу вчительку, пані Альбіну Монцібович. Наші сім'ї дружили, тому мама з татом завжди говорили: «Повинен добре вчитися, щоб не соромив нас». А перший клас закінчував за німців, весною 1944 р., перед приходом Другого фронту.

НЕПРОСТІ ЧАСИ

У червні-липні на Галичину «завітала» Червона армія. Сім'я Головацьких переховувалася від фронту в гірському селі Липовиця. Коли війна посунула на Захід, повернулися додому, зайшли, а хата... розтрощена. «Пам'ятаю, у воєнні й післявоєнні часи в нас переховувалися від переслідувань різні люди. Із 44-го Західною Україною прокотилася лавина Червоного терору — арешти та масове виселення людей до Сибіру. У 50-ті роки нами вже фактично «підмітали». Щодня люди сиділи на клунках. Не знали, коли за ними прийдуть, — зазначає Андрій Степанович. — Одного разу влітку поїхав із татом на лісосяку. Батько відлучився у справах, а я лишився на якийсь час сам. Раптом у кашкеті з тризубом та з гвинтівкою виходить чоловік і говорить: «Не плач, хлопче, свої люди». Узагалі переважно вдень радянська влада навідувалася, а вночі — бандерівці. До того ж якщо додому прийшли з тризубом на головному уборі, це ще не означало: хлопці з лісу. Та люди пристосовувалися, більше мовчали, адже не знали, як поводитися».

«І ПРИЙШЛИ ДО НАС НЕПРОШЕНІ КОЛЯДНИКИ»...

У 14-річному віці в Андрія Степановича трапився переломний період, який просто перевернув свідомість, змінив характер. «Це січень 1950-го... Я був єдиною дитиною в батьків (мама народила в 36 років), любив іноді пустувати. Але тоді все змінилося. Як біологічний об'єкт, людина пристосовується до зовнішнього середовища, щоб вижити, — зі щемом у серці згадує співрозмовник. — Так сталося, що взимку 50-го року були облоги на головнокомандувача УПА Романа Шухевича; тоді багатьох людей арештовували, садили в тюрми, вивозили. Тато у своїх спогадах записав: «І прийшли до нас непрошені колядники...» Я теж пам'ятаю: завітало 7-8 старших людей, які, як вони представилися, колядували на селі церкву. Після закінчення «Бог предвічний» хтось із них вигукнув: «Слава Україні!». Батько відповів: «Героям слава!» І вже 26 січня під ранок, десь о 4.00, зайшли за дономом «стрибки» — так у нас називали НКВДистів. Звичайно, почали обшук. Я з друзями в той час робив невеликі тризуби з алюмінієвих дротиків. Знайшли. Із кишени витягнули жменю тих національних символів, кажучи: «Смотри, какой маленький, а уже бандеровец!». Невдовзі тата й маму забрали. В одній кімнаті зачинили всі речі, описали. Ми ж мешкали в приміщенні заводу: батько працював у лісокомбінаті. Лишили мене самого. Було страшно...»

Під вечір наступного дня приїхала бабуся Андрія Степановича, Олена Головацька. Тодішньому семикласнику зовсім не хотілося йти до школи, ба більше, не хотілося нічого й нікого бачити. Проте вона змусила онука продовжити здобуття знань. Разом півроку безрезультатно їздили в пошуках рідних і в районні, і в обласні установи. Закінчивши 7 клас, переїхав десь на два тижні до стрийки, який проживав у Делятині. Одного дня отримали телеграму з Долини. Вирушили за вказаною адресою. І знайшли... районний НКВД. А. Головацький донині пам'ятає, як тоді капітан запитав: «Ты с родителями поедешь или с

Напередодні Нового року прийнято згадувати все приємне. За останні 366 днів серед найкращих спогадів у моєму щоденнику життя занотоване й знайомство з Андрієм Степановичем, завідувачем кафедри анатомії людини та гістології медичного факультету УжНУ, доктором медичних наук, професором, заслуженим працівником освіти України. Спілкуватися з А. Головацьким було особливо приємно ще й частково через «земляцькі» корені. Це надзвичайно працьовита людина, котра живе з Богом. Це чудовий фахівець, за підручниками якого вчиться вся «медична» Україна. Це хороший учитель, у котрого чимало послідовників. Це скромний мислитель, який уважає життя, можливість спілкуватися й працювати найбільшим своїм багатством.

родними останешься?» Звісно, хлопець обрав перший варіант. Зайшов у камеру до батьків і аж розплакався... Далі стали спецпереселенцями. Реабілітували родину аж у 1977 р., хоч у сім'ї постійно писали в різні інстанції про незаконне виселення. Батько помер у 61-му, через два роки після виходу на пенсію. Маму викликали в КДБ, дали почитати ту справу. Ненька, повернувшись, сказала: підставили свої ж люди, написали донос. Нічого більше не хотіла розповідати, аби не викликати почуття помсти. Хоч співрозмовник міг і сам піти, ознайомитися з документами. Але його добре серце пробачило й забуло: «Бог їм суддя. А всі біди від нас».

ВІД ФАТУМУ НЕ ВТЕЧЕШ

...Жили спочатку в Хабаровському краї. Висадили родину 3 вересня 1950 року на 108-му кілометрі в напрямку Комсомольська-Амурі. Тайга, кілька бараків... Дивно: на рідних землях супроводжували з конвоєм, а там дали свободу, хоч і під контролем спецкомендатури. Узяли на облік, усіх улаштували на роботу за фахом; тато займався заготівлею лісу. За низькими цінами видали теплий одяг і сказали: «Стройтесь!» За 2 місяці вже стало яке-не-яке, а село. Десятків зо два простеньких будинків: коридор, двері ввароч і ліворуч, кімната, одне вікно, сибірська піч... Дров вистачало, тож до страшних морозів (40-45 градусів) були підготовленими. «Сибіряки — прості люди. Допомогали і хлібом, і кожухом. Вони теж частково з репресованих. У більшості й українці, із Зеленого Клину. Удома спецпереселенці розмовляли українською, на свята збиралися разом, колядували, зберігали традиції. Інші дивилися й запозичували деякі звичаї», — зауважує Андрій Степанович.

Водночас значною проблемою залишалася відсутність школи. Але в грудні 1950 р. отримали дозвіл на об'єднання родин і переїхали до Чити (Забайкалля), де проживала раніше виселена тітка із сином. Вона працювала педагогом у вечірній школі (парадоксально, але навіть учила демобілізованих НКВДистів, які були в західних областях України). Спецкомендатура направила батька нашого героя на роботу за фахом. Там 1951 р. А. Головацький пішов у 8 клас. Удядний педагогом, зокрема класною керівником, учительці математики, Є. Трипутній і вчительці російської мови та літератури Н. Глазунової. Вони та інші наставники створили в класі атмосферу доброзичливості й поваги один до одного. «Спасибі їм не тільки за пошту до навчання, а й за науку спілкування між людьми, що допомогло мені швидше пристосуватися до нових обставин у

чужомовному середовищі. За всі три роки навчання в школі ніхто з учнів і вчителів не образив мене, не обізвав «холопом» або «бандерівцем». Можливо, тому впродовж життя завжди старався допомагати людям у різних життєвих ситуаціях, особливо підопічним», — зворушливо каже Андрій Степанович. До речі, за перший диктант він мав «одницю». Зробив копії, досі зберігає рукопис, показує дітям, онукам і студентам, якими силами давалися знання, зокрема з російської мови. Сьогодні не розуміє молодь, котра не хоче вчити української, елементарно не ставить у реченні розділові знаки.

Сам же цінював можливість здобути освіту. Зокрема, у 1954 р. закінчив 10 клас Читинської середньої школи № 3. Улюбленим заняттям тоді було авіамоделювання. Однак хотів піти батьківською стежкою, працювати з лісом. Навіть їздив (за дозволом спецкомендатури) на іспити до Красноярська. Тато дав гроші на дорогу тільки в один бік, бо більше не мав. Але хлопець поїхав. Не вступив. Вертається не було з чим. Жив у гуртожитку, де в кімнаті-бараці — по 30 осіб. Однак поталанило: із тимчасового житла не виганяли, бо приїздили так звані «зазивайли», які шукали охочих підзаробити. Доводилося вантажити ящики на баржу. За вичурені гроші придбав квитки додому. Тоді спецпереселенцям давали дозвіл на вступ не до всіх ВНЗ. У Читі існували педагогічний і медичний інститути. Обрав медичну галузь — не хотів бути педагогом. Став студентом Читинського медичного інституту, однак свого часу присвоїли звання заслуженого працівника освіти України.

БЕЗ ТРУДА НЕМА ПЛОДА

А. Головацький не цурається ніякої роботи. Ще навчаючись в інституті, підпрацював... столяром! Мав досвід такої роботи: ще колиш тато влаштував у столярний цех під Читою. До слова, наш герой самостійно виготовив собі всі потрібні інструменти, які зберігає й понині як реліквію. Трудився й лаборантом на кафедрі анатомії. Мав і організаційні здібності: очолював авіамоделний гурток у Будинку піонерів, уперше в Забайкаллі змайстрував радіокеровану модель літака з триметровим розмахом крил. За дорученням ректора інституту виготовив і макет

ракети для демонстрації, присвяченої запуску першого супутника. Сумлінно виконав усі завдання й попросився на лікарську практику... на Батьківщину, до Сколе, де стрийко був священником. Так у 1959-му вперше за останні 9 років побачив рідні землі, які видавалися іншим світом. Саме тоді організували для лікарів екскурсію Закарпаттям. «Побачивши Ужгород, я подумав, що опинився в Європі. І гадки не мав, що через 10 років знову приїду на Закарпаття, проте на роботу. Кожна випадковість для мене — закономірність», — запевняє Андрій Степанович.

ЧОТИРИ ПОРТРЕТИ

В А. Головацького чимало здобутків. Ними завдячує й О. Сосуну, першому науковому керівникові, який навчав у Читі. Зустрілися невдовзі ще раз, уже на Івано-Франківщині. Причому доволі цікаво. У 1961 р. Андрій Степанович закінчив Читинський медичний інститут і повернувся в рідні краї. Але ніхто не хотів брати на роботу: боялися, адже приїхав із Сибіру. Пам'ятає про щасливу зірку? Отож вона засяяла й тут: у Делятинському протитуберкульозному диспансері трудився родич, який працював на себе. Там і вдруге звела доля з професором О. Сосуну, котрий приїхав сюди на роботу за конкурсом. «Вы как здесь?», — мовив професор. — «Я дома, а Вы как здесь?» Так і зустрілися, — усміхаючись, згадує А. Головацький. Власне, наставник тоді взяв під своє наукове крило, запропонував тему дисертації. У 1966 р. порадив вступити до аспірантури на кафедру гістології Івано-Франківського медичного інституту. Закінчив, учасно подав дисертацію до захисту, але роботи не знайшлося, бо підтримав свого вчителя, на якого почалося гоніння.

І знову зірка або світ не без добрих людей. Родич, член-кореспондент АНУ К. Товстук дав рекомендацію, і Андрій Степановича направили на кафедру біофізики УжНУ. Ось так у вересні 1969-го переїхав до міста над Ужем.

У 1970-му у Воронежі захистився, згодом отримав підтвердження. У 1978 р. потрібно було їхати на курси підвищення кваліфікації. За путівкою потрапив до Першого Московського медичного інституту на кафедру анатомії, яку очолював академік М. Сапіна. Саме під його егідою та завкафедри гістології Університету дружби народів Н. Юріної А. Головацький працював над докторською дисертацією «Системний аналіз морфофункціональних особливостей лімфатичних вузлів, лімфоцитів лімфи і крові в нормі та при антигенній дії» (захистив 1989 р.). Нині в кабінеті нашого героя — чотири портрети його вчителів анатомії і гістології: професорів

О. Сосунова та Н. Юріної, академіка М. Сапіна й доцента Б. Гавати.

АНАТОМІЯ ЖИТТЯ

Період на фізичному факультеті Андрій Степанович уважає одним із найкращих у педагогічній діяльності. Відтоді, із 1969-го, і до нині співає в «Бояні». Саме хор, за словами професора, допоміг зблизитися з хорошими людьми, такими, як О. Борець, М. Гам В. Задорожний, І. Коршинський, М. Лошак, В. Маринець, І. Мешко, Ю. Попик, Є. Сірий, З. Фабрі, Ю. Цмур, І. Чаварга, І. Шафраньш, П. Шеремет, І. Шманько та іншими. У 1972 р. кафедру біофізики ліквідували, створивши замість неї кафедру фізичних основ мікроелектроніки. У березні 1974-го А. Головацький зустрів п'ятиріччя педагогічної роботи, а у вересні ректор Д. Чепур (завдяки рекомендації з фізфаку) вручив атестат доцента. Відтак наш герой потрапив на медичний факультет — з'явилося місце. «У 38 років почав вивчати анатомію. Гордість не дозволяла чогось не знати. Не міг прийти невідповідним до студентів. Соромно було б», — зазначає співрозмовник. Граніт анатомічної науки виявився посылним. 2001 року в Москві при зустрічі з академіком М. Сапіним вирішили написати українську «Анатомію людини» (у 3-х томах). «До речі, тоді мій учитель, перейшовши на рідну мову, сказав: «Я ж із Сумщини, напишімо український підручник». Ця фундаментальна праця за наказом МОН і МОЗ України — єдине національне видання для студентів вищих медичних навчальних закладів IV рівня акредитації», — говорить Андрій Степанович. У 1980 р. він став завідувачем кафедри анатомії людини та гістології, якою керує й досі. Утім готує вже собі заміну — роки...

ЩАСТЯ — ПРОСТО

А. Головацький стверджує: «Я — щаслива людина!» На запитання, що вважає найбільшим багатством, відповідає: має дружину Ольгу, із котрою вже 56 років разом (познайомилися ще в інституті). А далі веде розмову від імені обох: «Ми щасливі! Щасливі, адже виховали двох дітей: Тараса і Тетяну, які стали кандидатами наук, доцентами; маємо троє онуків Тамару, Назарія і Роксолану; двоє правнуків Софійку й Богданчика», — зазначає Андрій Степанович. Крім того, є й 12 учнів, які захистили кандидатські; ще четверо вихованців готують дисертації. Упродовж багатьох років був членом спеціалізованих учених рад із захисту докторських і кандидатських дисертацій, нині трудиться в такій раді при Івано-Франківському національному медичному університеті. Уважає себе щасливим, бо спілкується зі студентами — джерелом енергії. Молоді залишає такий заповіт: «Якщо хочете бути спеціалістами, здобуйте знання. Бажано світлого розуму, міцного родинного стрижня. Зберігайте традиції, любіть насамперед батька й неньку. Працюйте над собою та майте мету в житті!»

А ще А. Головацький живе працею... І скромно. Не купує дорогих меблів, не робить евроремонту (хоч у помешканні охайно й затишно), переконуючи: «Не ми повинні служити речам, а вони нам!»

Андрій Степанович мріє завершити власні спогади. Поки зупинився на 1972 році. Мас в електронному варіанті й спогади тата, мамі, тітки, заскановані понад 200 старих світлин, починаючи з 1895 р. Можливо, увесь матеріал об'єднає й видасть окремою книжкою. Просить Усевішнього, аби ще тримав на землі, щоб зміг і далі працювати зі студентами. Має чудове почуття гумору. В А. Головацького справді невичерпне джерело енергії та любові: до рідних, роботи, навіть абсолютно чужих (даючи милостиню, каже: хай і це мізерне їм допоможе). Дякує долі за все й просить у Господа сил прожити ще не один день...

Ось такий він, галицький закарпатець: із потужною енергетикою, любов'ю та миром у серці. Недарма ж його й охрестили Любомиром...

Мирoslava ГАРАЗДІЙ,
«Погляд».

КРУГЛИЙ СТИЛ

У Закарпатській ОДА відбувся круглий стіл за темою: «Кредити і суспільство в Україні».

Участь у заході взяли представники Ужгородського національного університету, Ужгородсько-Мукачівської єпархії, ГО «Демократичний Альянс», ГО «Кредитний майдан», Управління забезпечення прав людини Національної поліції України, благодійний фонд «Суспільство для всіх», Українська гельсінська спілка прав людини, ГО «Посольство миру», Закарпатська спілка адвокатів. Модератором заходу був Ярослав Свіда, член виконкому обласного відділення НОК України.

Першим до слова запросили Олександра Казьмірова, президента ГО «Інва-тур «Відродження», котрий повідомив, що за статистику 120 тисяч судових позовів в Україні є «кредитними рабами»: «Сім'ї, які мають борги в банку, практично приречені й не мають віри ні в державу, ні в майбутнє. Відомо 250 випадків самогубств. Люди просто морально не витримували». Також звернув увагу на специфіку роботи колекторів, котрі, не зважаючи ні на що, просто виселяють мешканців на вулицю. Крім того, доповідач наголосив: наші банки повинні йти назустріч позичальникам і робити так, як у європейських державах, бо гроші тільки тоді мають цін-

В Ужгороді говорили про кредити

ність, коли працюють на благо.

Олександр Пересоляк, голова Громадської ради при Ужгородській міській раді, розповів про причини зростання курсу долара. Крім того, він порушив тему взаємозв'язку «банк і позичальник» та зазначив, що в цьому випадку кредитний ризик має бути розподілений навпіл. Павло Станко, фахівець із банківської справи, акцентував на необхідності зобов'язувати банки захистити людей від шахрайства. Існує чимало випадків, коли люди лякають колекторами. Представник юридичної компанії Андрій Ракущинець запропонував здійснити реструктуризацію валютних законів, аби не утискати права

людини й фінансової установи.

Про колекторські компанії та «чорних» нотаріусів говорила адвокат Анастасія Бачинська. Вона зазначила, що юридичним особам борги списують, а для фізичних осіб таких «пільг» немає, і при вступі в стадію банкрутства люди стають боржниками. Фахівець радить перевіряти в реєстрі, чи за кредитором закладено ще майно, бо існують проблеми шахрайства в цій справі, а саме викрадення або підробка документів для відчуження нажитого.

Голова ГО «Кредитний майдан» Тетяна Руденко запропонувала ввести в середній школі вебінари: «Як правильно користуватися

банківськими картками». На думку очільниці, це дозволить підвищити фінансову грамотність підлітків.

Представник юридичної компанії Андрій Ракущинець зауважив: «Є надія, що вказані ініціативи дадуть можливість сформувати чіткі пропозиції та законопроекти, які підтримають депутати й на законодавчому рівні врегулюють питання взаємовідносин позичальника та банківських установ».

Усі пропозиції, висунуті в обговоренні, будуть ураховані й подані до відповідних органів для прийняття рішень.

Ганна ВОЙТОВИЧ,
студентка відділення журналістики.

ЦІЛКОМ ВІДВЕРТО

Ніколи не думала, що звичайне інтерв'ю, яке мало зайняти близько години, переросте в захопливу тривалу розмову з цікавою особистістю. Мова про Б.Булеца, лікаря-невролога, доктора медичних наук, професора кафедри неврології та психіатрії УжНУ.

Богдан Антонович народився 24 грудня 1936 року в Берегові. У 1959-му закінчив медичний факультет Ужгородського державного університету. Працював у Харкові клінічним ординатором, а з 1951 р. був аспірантом науково-дослідного інституту неврології, психіатрії, наркології АМН України. Із 1964-го (понад півстоліття!) працює в рідній альма-матер. Основний напрямок наукової діяльності — вивчення епідеміології, патогенезу та лікування цереброваскулярних захворювань у Карпатському регіоні.

Знайти Богдана Антоновича, який завжди в роботі та русі, виявилось не так уже й легко. Це був такий собі марафон від міської лікарні до медичного факультету та обласної лікарні, де, нарешті, відшукала кабінет із потрібним надписом. Перед зустріччю хвилювалася, бо ж довелося зустрічатися з людиною, шанованою не тільки в лікарні та університеті, а й далеко за межами Закарпаття. Безпосередньо перед самим інтерв'ю мені пощастило спостерігати за роботою Богдана Антоновича як лікаря, так і викладача. Таку ерудовану, комунікабельну, веселу та добру людину, професіонала своєї справи ще потрібно пошукати! Тож іще тоді зрозуміла, що наша розмова вийде такою ж цікавою, яким є Б.Булеца.

— Як Ви стали студентом медичного факультету УжДУ?

— Вуйко був лікарем-терапевтом. Я часто спостерігав за його роботою. Це зацікавило. Та можу сказати точно, що професію обрав сам. Захотілося стати людиною, яка змогла б допомогати іншим. Чому саме УжДУ? Тут усе просто: я родом із Закарпаття, тож їхати далеко від дому не прагнув, а Ужгород дуже подобався.

— Які моменти студентського життя Вам запам'яталися найбільше?

— Колиш за часів Радянського Союзу функціонували військові табори, де ми тренувалися,

виконували різні завдання. Усе це навчало відповідальності, дисципліни, виховувало силу волі, учило працювати в команді, допомагати один одному. Отримати звання офіцера після закінчення військової кафедри було почесно. Такі серйозні моменти зі студентського життя запам'ятовуються назавжди.

— Що Вам більше імпонує: займатися лікарською справою чи викладанням?

— І лікар, і викладач — такий собі тандем, де немає лідера. Люблю однаково як лікувати людей, так і працювати зі студентами. Уважаю, що кожен наставник вишу повинен бути практиком, а кожен лікар має передавати набуті з роками знання молодому поколінню.

— Ваші студентські роки припали на час розбудови та становлення вишу. Як відбувався цей процес?

— Університет в Ужгороді починав своє існування з чотирьох факультетів: історичного, філологічного, медичного й біологічного. Студенти-медики навчалися в приміщенні теперішнього біофаку. Практичні заняття відбувалися в лікарнях міста. Групи — невеликі, до 30 студентів. Тоді ніхто й не думав про те, що з'явиться багато інших нових підрозділів, постане сучасний корпус на «БАМі».

— Яка відмінність між студентами тих років і сьогодення?

— Коли ти довго працюєш в університеті, можеш порівняти, як із кожним роком змінюються студентські покоління. Із початку викладацької діяльності веду екзаменаційний журнал, де занотовую успіхи здобувачів фаху різних років навчання. Протягом останнього десятиліття помічаю негативну тенденцію поділу юнаків і дівчат на поганих — недобросовісних та нестаранних у навчанні — і добрих, тобто які ставляться відповідально до опанування предметів. Зараз майже в кожній групі є представники названих категорій. А в 60-70-их роках минулого століття такого не спостерігалось. Тоді ти або вчився добре, або навіть не вступав до вищого навчального закладу.

— На Ваш погляд, лікар — професія чи покликання?

— Покликання. Завжди кажу своїм студентам, що треба любити хворого й ставитися до нього, ніби він член родини. Потрібно любити свою справу, а не тільки виконувати обов'язки.

Богдан БУЛЕЦА: «Усе здолається...»

— Наскільки Вам важко, коли не можете людям допомогти?

— Дуже важко. А щодо лікування хвороб мозку, особливо інсультів, то в мене є одна цитата, яку завжди згадую: «Інсульт — у руках Бога. Те, що Бог пошкодив, то людині важко виправити».

Час від часу інтерв'ю переривали постійні відвідувачі Богдана Антоновича. Це були або колеги, які приходили за порадами, або студенти чи пацієнти. Тому мала можливість уважно роздивитися кабінет. На стінах помітила чимало фотографій відомих учених та лікарів минулого, сучасних світлин Б.Булеца в оточенні студентів різних років, а також цікавий дитячий малюнок, що,

певно, дорогий серцю професора. Наступне ж моє запитання стосувалося хобі співрозмовника. Відповідь дуже здивувала, бо йшлося про... катання на велосипеді та гру в настільний теніс. І це у віці 80 років!

— Як тільки з'являється вільна хвилинка, одразу йду кататися. Це добре розслабляє та надихає на нові думки. Коли мчиш назустріч вітру в хороший сонячний день, що може бути краще? — зазначає Богдан Антонович. — Також подобається настільний теніс, а в дитинстві ще декламував вірші. Навіть їздив на різні конкурси, де посідав призові місця. Улюблений письменник однозначно — Тарас Шевченко.

— Назвіть три якості, які найбільше цінуєте в людях...

Одним словом

• **АКЦІЯ** • В УжНУ влаштували низку заходів у рамках міжнародної кампанії «16 днів проти насилля». Ініціатор — Центр гендерної освіти УжНУ. Зокрема, на базі вишу відбулися тренінг «Що таке гендерне насильство?», наукові семінари, присвячені темі дискримінації жінок та політичному насильству.

• **КОНКУРС** • На стоматологічному факультеті нашого ВНЗ визначили здобувачів фаху, які наймаїстерніше роблять художню реставрацію зубів. Змагання організували за підтримки студентського наукового товариства підрозділу, університетської стоматологічної поліклініки, компанії 3М. Найкращими стали Микола Селемон (5 курс) та Юрій Пинзеник (4 курс). Юнаки представлятимуть УжНУ в конкурсі з-поміж вишів України.

• **ДОСЯГНЕННЯ** • Вихованці фізичного факультету Іван Марушка й Тетяна Феделеш стали фіналістами олімпіади з мехатроніки, яка відбулася на базі Київського політехнічного інституту. У командному заліку наші студенти були сьомими серед 23 колективів.

Ольга БРАЙЛЯН,
«Погляд»

— Насамперед розум. Якщо з людиною нема про що поговорити, це створює ряд труднощів. Також кожен повинен бути чесним, небрежливим, ставитися до всього з любов'ю. Завжди в приклад ставлю дружину, яка поєднала всі зазначені якості.

— Який із наукових досягнень має найбільше значення для Вас?

— Тривалий час досліджував розвиток мозкових інсультів, а також методику пролонгованого їх лікування (стаціонар, реабілітаційне відділення, санаторно-курортне лікування). Маю понад 200 наукових статей, посібників, рекомендацій, що знадобляться як студентам, так і лікарям. Це для мене — одне з найбільш значущого в науці.

— Над чим працюєте сьогодні?

— Із колегами досліджую розвиток розсіяного склерозу клітин головного мозку. На Закарпатті та у світі загалом нараховується чимало молодих людей із цим захворюванням. На жаль, відчуваємо брак сучасного обладнання, щоб зрозуміти походження названої хвороби та знайти шляхи її лікування.

— У Вас були або є улюбленці серед студентів?

— Я б не назвав їх улюбленицями, тому що ставлюся однаково до всіх. Та іноді так приємно, коли людина вчиться в тебе й бачиш, що з неї вийде непоганий лікар. Таким учням завжди допомагаю, підтримую їх. Хочу сказати: серед загалу молоді є багато потенційно добрих фахівців лікарської справи, що не може не тишити.

— Які поради дасть мудрий викладач юнакам і дівчатам, щоб досягти успіху як у навчанні, так і в житті?

— Головне — потрібно любити свою професію, віддаватися їй сповна. Ніколи не казати собі: «У мене не вийде». Завжди необхідно рухатися тільки вперед і не зупинятися перед труднощами. Усе здолається, слід вірити, що попереду чекає лише найкраще!

За кілька днів у Богдана Антоновича — ювілейна дата народження. Із нагоди 80-річчя від колеги, учнів, редакції «Погляду» й себе бажаю іменинникові міцного здоров'я, сили, наснаги, подальшої плідної праці на науково-освітній ниві.

Христина ДОЧИНЕЦЬ,
студентка відділення журналістики.

ДОЗВІЛЛЯ

День першокурсника по-факультетськи

Традиційне свято не обійшлося без веселощів, проникливих виступів учасників художньої самодіяльності й, звичайно, конкурсів краси. Не маючи змоги розповісти про всі з таких заходів, сьогодні інформуємо про окремі з них, духом яких пройнялися наші громадські кореспонденти.

БІОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ.

Свято краси та грації відбулося в Закарпатському академічному обласному театрі ляльок «Бавка». Вісім красунь змагалися за титул цьогорічної міс. Вони продемонстрували членам журі кілька виходів, зокрема в народному вбранні. А чи не найцікавішим виявився інтелектуальний конкурс. Крім того, публіку розважали виступи талановитих студентів факультету, зокрема команда КВН «Ботаніки з «Титаніка», та нинішні чемпіони Закарпатської ліги Клубу веселих і найкмітливіших — «В комі».

Ще організатори влаштували конкурс, у якому слід було повторити почути звуки тварин. У вправних біологів усе вдалося майже без труднощів. А в «Битві

поколінь» із застосуванням вокальних здібностей позмагалися зі студентами й викладачі.

Кульмінацією вечора стало оприлюднення результатів. Дівчат нагородили титулами й назвали трійку найкращих. Другою віце-міс стала Тетяна Зейкан, першою — Лавінія Поп. Титул «Міс біологічного факультету» здобула Ангеліна Кормош, яка й представить підрозділ на конкурсі «Міс УжНУ-2017».

Ангеліна УГРИН,

студентка відділення журналістики.

науки відбулося в СЦД «Ювентус». Присутніх вітав декан Михайло Повідайчик. За значні успіхи в навчанні, активну участь у студентському житті та з нагоди 50-річчя підрозділу кращим юнакам і дівчатам вручили грамоти. Слово мав і заступник декана з виховної роботи Павло Мулеса. А загалом програма вечора була цікавою та насиченою. Гарно виступили діти танцювальної студії «Перлінка». Здивували глядачів і саксофоніст Володимир Цех та скрипаль Володимир Петюшка. Своім вокалом порадувала Вікторія Булеца. Вибухові номери продемонстрували ансамбль народного танцю «Шовкова косиця» та студія сучасного танцю «Бліц». Дозу гумору підготували команди КВН Wall street та «Бум». Розважило присутніх і піксельне шоу у виконанні Беати Чабіни.

Головними ж на святі були чарівні конкурсантки. Вони продемонстрували чотири виходи: «байкарський», «піжамний», «танцювальний» та «вечірній». Не обійшлося й без інтелектуального змагання, яке організували й серед викладачів.

Найбільшою інтригою вечора стало оголошення результатів. Спочатку відзначили дівчат-конкурсанток у різних номінаціях, а незабаром назвали головну переможницю, якою виявилася Анастасія Дзямко. Святкування продовжили в одному з нічних клубів міста.

Владислава ДУЛКАЙ,

студентка відділення журналістики.

МАТЕМАТИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ. Свято представників точної

ФАКУЛЬТЕТ СУСПІЛЬНИХ НАУК. В актовій залі УжНУ обирали й королеву факультету суспільних наук-2016. На День першокурсника традиційно завітали викладачі й студенти, друзі, а також групи підтримки дівчат, які змагалися за корону.

Присутніх веселили Олександр Олень та Іван Граб, випускники фізичного факультету. Не обійшлося й без привітань керівництва та почесних гостей. Зокрема, на святі були декан ФСН Юрій Остапєць, проректори з науково-педагогічної роботи Олександр Сливка та Мирослава Лендєл, заступник департаменту освіти і науки Закарпаття Атілла Штерр, який вручив працівникам деканату грамоти за сумлінну працю.

Претендентки ж на титул головної красуні з'являлися перед глядачами 5 разів: під час представлення, в інтелектуальному й танцювальному конкурсах, одязі від дизайнерки Кіри Пластиніної, яка була одним зі спонсорів заходу, та у фінальному виході у вечірніх сукнях.

Крістіна Швенда, Катерина Лінтур, Вікторія Булеца музичними композиціями допомогли глядачам поринути у світ чарівних голосів і музики. Виступи самодіяльних виконавців продовжили

Фото: Сніжана ТЮК

грою на саксофоні, а також танцями учнів Ужгородської школи № 2 й Студії сучасного танцю «Бліц». Зірвали оплески також Станіслав Данко й Катрін Фешко (композиція «Спи собі сама»).

Фінал же конкурсу виявився таким. Віце-міс ФСН-2016 назвали Тетяну Кірик, а королевою факультету — переможницю номінації «Міс глядацьких симпатій» — «Усмішка» Даніеллу Турянчич.

Юрій ПІСЮК,

студент відділення журналістики.

ІСТОРИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ.

«Нащадки» Кліо відсвяткували День першокурсника в одному з нічних клубів Ужгорода.

Розпочали вечір ведучі Василина Манівчук та Василь Карпов. Спершу глядачам продемонстрували відеоролик про підготовку до конкурсу. До речі, у потенційних міс наставником у цьому процесі був хореограф-постановник та керівник студії фітнесу й танцю Ілона Палфі.

Історики виконали студентський гімн, представили глядачам журі й перейшли до найцікавішого — виходів першокурсниць. За вечір вони тричі з'являлися на сцені — у стилі «мілітарі», зі спортивним інвентарем та в романтичних вечірніх сукнях.

А який же День першокурсника без виступу декана підрозділу? Із вітальними словами звернувся Володимир Фенич. Відтак було вручено грамоти юнакам і дівчатам за активну участь у житті істфаку.

Поки учасниці конкурсу краси переводили дух за кулісами, на сцені виходили владштували справжнє шоу! І квест для «бувалих» студентів, котрим поставили завдання і селфі зробити, і цінну річ від викладача забрати. Звісно, не просто так — на них чекали призи від спонсорів. Також від наставників юнаки й дівчата запросили оригінальні привітання, які довелося вигадувати Тетяні Поп, Роману Офіцинському та Олегу Сліпецькому. І ніяких «щастя, здоров'я!» Історики йдуть у ногу з часом, а

Фото: Олександр БАЛІГІ

тому й вітання виявилися із «пересечкою» та «колабораціонізом».

А на дівчат, котрі змагалися за головну корону істфаку, чекав ще й інтелектуальний конкурс. Завдання красуням придумав і Ярослав Аleshкевич, доцент кафедри Стародавнього світу і Середніх віків. Він підготував афоризми про жінок, а учасниці повинні були їх правильно завершити.

Порцію тематичного гумору вечору додали новоспечені КВНівці з 1 курсу «Свідки Геродота», а також уже знані та улюблені гравці з «Культурного шару», які не лише показували мініатюри, а й підготували ряд дотепних відеороликів.

Здивувати істориків прийшла й чарівна Беата Чабіна з цікавим

та креативним піксельним шоу. Проте головною таємницею вечора став розподіл титулів «Міс...». Так, за рішенням залу, «Міс глядацьких симпатій» обрали Андріану Гичку. У номінації «Міс фото» перемогла Яна Коцан. За гострий розум Наталії Човрі дісталось звання «Міс Кліо». «Міс усмішка» — Оксані Терембець. Віце-міс факультету відтепер є Вікторія Буксар, а переможницею конкурсу короновано Аліну Семейон.

Дівчатам вручили призи та квіти, але головною нагородою для них стануть, безперечно, позитивні емоції та враження, здобуті як під час підготовки, так і в ході виступу.

Катерина ХИЖНЯК,

студентка відділення журналістики.

Фото: Роберта ПАПКА

СТОМАТОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ.

Відбувся захід у Закарпатському обласному державному українському музично-драматичному театрі, де за титул «Міс стоматологічного-2016» змагалися 9 красунь-першокурсниць.

Розпочався вечір із дефіле учасниць у елегантних сукнях, після якого конкурсанток представили ведучі Діана Соломаха, Тарас Гринчак та Сергій Пайонк. Зі словами привітань звернувся й декан стоматологічного факультету Євген Костенко. Розважали гостей солістки Інєса Сапович та Катери-

на Лінтур із вокальними номерами, дует «Уйко Шоні» із власними хітами, колектив «Танцювальної корпорації друзів» з енергійними виступами. Розсмішили публіку КВН-команда стоматологічного факультету та учасниці конкурсу гумористичним роликком.

Упродовж програми красуні з'являлися на сцені в кількох образах: і в гангстерському стилі 20-их років ХХ століття Америки, і в елегантних пальтах від одного зі спонсорів вечора, і в звабливому луці, насамкінець — у вечірніх сукнях.

Атмосфера була приємною

та захопливою, адже кожна учасниця виглядала по-своєму привабливо. Урешті-решт, члени журі вибрали найкрасивішу. Зокрема, титул «Міс стоматологічного факультету-2016» та «Міс глядацьких симпатій» виграла Анастасія Білей, котра здобула можливість стати обличчям обкладинки журналу Студентського наукового товариства стоматологічного факультету УжНУ Affinaiге. Інших конкурсанток також нагородили в різних номінаціях, із чим вітаємо!

Руслана ГОСТЮК,

студентка відділення журналістики.

ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ.

Свою королеву в приміщенні обласної філармонії обрали й філологи. Вони занурилися в казку, головними героями якої стали юні принцеси Закрайсвіття. Конкурсантки зятя змагалися за звання першої красуні, не поступаючись суперницям ні в чому.

Захід грації й інтелекту розпочала декан Галина Шумицька, котра теплими словами привітала присутніх зі святом і побажала успіху учасницям.

Усі виходи дівчат приємно дивували, адже кожен був оповитий таємничістю Середньовіччя: претендентки на корону зачарували присутніх запальним танцем, сповненим духом боротьби, захопливими виходами в одязі з різними символами, а також у вечірніх сукнях. Кульмінацією заходу став вальс із елегантними кавалерами, під час якого атмосфера в залі помітно змінилася на романтичну. Інтелектуальний конкурс продемонстрував, що за гарними обличчями криється й ясний розум.

Свято Закрайсвіття не обійшлося й без казкових гостей: принца, дракона, відьми, приви-

Фото: Медіацентр УжНУ

дів... Завітали також студенти-словаки з паном Мартіном, котрі заспівали словацько-ельфівських пісень, КВН-команда «В Комі», колектив середньовічного танцю «Тартан», а також хлопці з організації Street workout, котрі порадували глядачів акробатичним шоу.

Поки ведучий Олександр Курта здійснював свою мрію першого курсу (робив селфі з

глядачами), журі обрало переможницю конкурсу, якою стала Оксана Кичера — першокурсниця відділення журналістики.

Відтак усі жителі царства Закрайсвіття поринули в танці, адже продовження свята відбувалось в одному з нічних клубів обласного центру.

Марія ШЕЛЕЛЬО,

студентка відділення журналістики.

ЕКСКУРСІЇ

Музей Андрія Новака очима медиків

Наші першокурсники не лише навчаються та прагнуть у майбутньому стати хорошими лікарями, а й із радістю пізнають історію лікарні, у якій проводять значну частину свого навчання.

Нещодавно першокурсники медичного факультету у складі другої групи відвідали музей імені Андрія Новака. Студенти були вражені історією лікарні та життям відомого діяча. Він, як нам розповіли, у 1883 р. мав призначення молодшим лікарем, а через рік, після відмови старшого лікаря доктора Я.Прейса, був обраний головним керуючим лікарем установи. Тоді вона складалася тільки з 4 приміщень. Починаючи з 1882 р., за декілька років її місткість зростає до 200 стаціонарних місць — на той час це вважалося значним досягненням. Також ми дізналися, що, виконуючи обов'язки, А.Новак опублікував понад два десятки статей з охорони здоров'я та дві окремі монографії. А ще заснував акушерську школу та керував нею. Згодом цей заклад перетворили на інститут, де проходили навчання й спеціалізацію жінки не

лише нашого краю, а й комітетів Саболча, Земпліна, Сотмара.

У віці 73 років А.Новак залишив за собою лише керівництво акушерським інститутом, а в 1928-му вийшов на заслужений відпочинок. Овдовівши, останні дев'ять років проживав, будучи хворим, не покидаючи власного будинку на вул. Собранецькій, 14. Там згодом і помер.

Кожного з нас вразили не тільки лікарська праця діяча, а й прогресивний розвиток, який незмінно супроводжував лікарню при керівництві мудрого фахівця. Після цікавої екскурсії студенти задумалися над тим, щоб у майбутньому стати не просто спеціалістами, а й такими, котрі змінять медицину не тільки в нашій країні, а в цілому світі.

Загалом ми досить гарно провели час, ознайомлюючись з історією обласної клінічної лікарні імені А.Новака. Допоміг нам лікар Йосип Турак, який, до речі, напередодні видав працю в трьох томах «Документальна історія лікарні імені Андрія Новака в Ужгороді (з найдавніших часів до наших днів)».

Валерія РАТИНСЬКА,

студентка першого курсу медичного факультету.

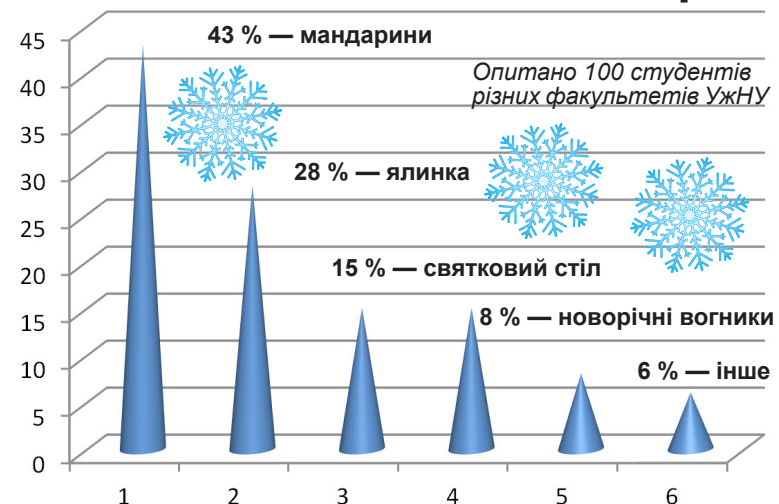
ФОТОФАКТ

Дебатний турнір на юридичному факультеті «Влада має залучати молодь до прийняття рішень». На фото: фіналісти Маріанна БЕЛЯ-КЕМІНЬ (геофак) та Павло ВЕЛИЧКО й Василь ДЬОРДЬ (юрфак), які разом із колегами отримали право стажуватися в Ужгородській міськраді

ОПИТУВАННЯ

Із чим найбільше асоціюєте Новий рік?

Яна СОЗАНСЬКА, Сюзанна ПЕТРИШКО, Христина КОВАЧ, Оксана КИЧЕРА, Анна ПЕСЮК, студентки відділення журналістики.

ПРОБЛЕМНЕ

Несвяткові роздуми про головне свято підрозділу

Одним з основних факультетських свят є День першокурсника. Усі говорять про враження від чудового концерту. Однак якою ціною все це дається...

Напевно, кожна студентка мріє бути міс свого факультету або ж нашого легендарного університету. Отож і представницям перших курсів філфаку радо запропонували взяти участь у конкурсі краси «Міс філологічного факультету-2016». Було чимало охочих.

Спочатку більшість дівчат (і я теж) погодилися без вагань. Доки не прозвучало питання: «Чи будуть спонсори?» Організатори тоді конкретної відповіді не давали. Безперечно, без меценатів не обійшлося. Але основну частину конкурсанти все ж мали оплатити самі. Це й стало головною причиною (поряд із, можливо, якимись власними переконаннями), чому від участі відмовилися щонайменше 4 дівчини.

Стиль «Середньовіччя»... Зрозуміло: щоб відповідати вимогам вищезазначеної теми, потрібні кошти, а це — болюча тема для студентів. Особливо для першого курсу, адже ми ще не здатні правильно розпоряджатися грошима, які дають батьки.

Загалом необхідно 500 грн. Лише на так званій «мейк» і зачісці, а що тоді говорити про вбрання?! За названу суму більшість із нас можуть прожити щонайменше тиждень.

Я поспілкувалася з учасницями інших факультетів, як ось економічного чи юридичного. У них — безліч спонсорів... Хоч, звісно, наш і ці підрозділи й не надто доречно порівнювати, однак нам потрібно щось змінювати. Для меценатів — теж свого роду реклама! Як зазначав Б.Франклін: «Лінь робить всяку справу важкою». Ніхто, зокрема і я, не намагалися шукати розв'язання питання. Попри все, організатори доклали чимало зусиль. Такі, наприклад, як Джесіка Вайда, Корнелія Остапів та інші активні студенти. Вони домовилися з фотографами, придумали сценарій, допомагали учасницям. Але цих старань, на жаль, не достатньо.

Для досконалого представлення в стилі Середньовіччя необхідно докласти зусиль: як матеріальних, так і моральних. Проте кому це потрібно? Ми ж звикли жити за принципом «я нічого не знаю, моя хата с краю», що передається й іншим, немов вірус. Звичайно, найпростіше відмовитися й нічого не робити. Але ж усе, що слід мати для реалізації хорошого проекту, — власний розум і комунікативні якості (тоді будуть і спонсори, і кошти, і задоволені учасники). Необхідно відкидати в бік таке відчуття, як страх, і рухатися вперед разом із нашим університетом, адже можливостей існує чимало. Тільки ми не завжди вміємо їх відкривати.

Тереза БОГУНЯК,

студентка відділення журналістики.

КОРОТКО

Завідувач кафедри журналістики УжНУ, професор Юрій Бідзіля увійшов до оновленого складу Комісії з журналістської етики. Її було створено в річницю зникнення Г.Гонгадзе, 2001 р. Із 2 грудня цього року названу всеукраїнську громадську організацію очолює відомий журналіст Андрій Куликов.

Доценти кафедри журналістики УжНУ Галина Шумицька та Володимир Тарасюк узяли участь у тренінгу для викладачів журналістики з медіаправа, який відбувся

На відділенні журналістики...

в Києві за організаційних зусиль Центру демократії та верховенства права. Крім того, В.Тарасюк в Ужгороді виступив на круглому столі «Регіональні медіа в сьогоднішній Україні: завдання і реалії». Захід здійснила редакція сайту Voloshyna.org.ua за підтримки Незалежної медіапрофспілки України.

На черговому засіданні Пресклубу молодого журналіста УжНУ «Медіаперспективи» побував О.Григор'єв — фотограф, блогер, регіональний координатор Уповно-

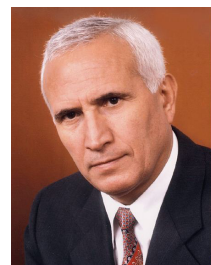
важеного Верховної Ради України з прав людини зі зв'язків з громадськістю у Закарпатській області. Гість спілкувався з присутніми за доволі актуальною й незвичною темою: «Висвітлення журналістами прав людини в місцях несвободи». Свою розповідь про відвідини інтернатів для дітей, дитбудинків, в'язниць, психіатричних лікарень та інших подібних закладів пан Олег супроводжував дуже емоційними фото- і відеоматеріалами.

Станіслав ШПОНТАК, студент відділення журналістики.

Василію МІКЛОВДІ — 70!

8 грудня «круглим» іменинником став член-кореспондент НАН України, професор, заслужений працівник освіти України, лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки, член ради Угорської академії наук, заслужений професор УжНУ Василь Петрович МІКЛОВДА.

Бажаємо Вам різних гараздів, Енергії, удачі і утіхи, Щоб долі міх найкращим багатів І мали Ви ще не одні життєві віхи!

Володимир ГІРІ — 60!

7 грудня ювілейну дату народження зустрів Володимир Іванович ГІРІ, заступник декана з виховної роботи факультету суспільних наук.

Будьте осяяні добром, Здоров'я, настрою, натхнення! Живіть із радістю, теплом, І Божого благословення!

ПРОБЛЕМНЕ

Відомий поет, прозаїк і перекладач, голова закарпатської організації Національної спілки письменників України Василь Густі завітав до студентів-філологів із новою збіркою «Світанок у день Анни».

Організатором зустрічі стала кафедра словацької філології. Розпочала захід завідувач названого підрозділу, професор Світлана Пахомова. Насамперед вона привітала Василя Петровича з виходом нової книжки й подякувала за те, що не забуває й щороку приходить до нашого вишу.

Василь ГУСТІ: «Висока поезія завжди як молитва...»

Відтак очільниця розповіла про походження імені Анна, його унікальність. Далі виступила доцент кафедри словацької філології Тетяна Ліхтей, яка ознайомила з перекладацькою діяльністю гостя. Притому зауважила: зі студентами також спробувала перекласти вірші поета словацькою мовою.

Про творчий шлях В.Густі розповіла доцент кафедри української літератури, член Національної спілки письменників України Олександра Ігнатівна, котра також згадала першу збірку автора «Перон». Потім виступив

сам Василь Густі. Подякував за запрошення й подарував усім присутнім нове видання. А на завершення продекламував вірш про батька, який розчулив аж до сліз.

Маріанна ЛЕПАЙ, студентка відділення журналістики.

РОВЕСНИЦЯ

Ні для кого не секрет, що вища освіта — одна з головних доріг до хорошої та перспективної роботи. Чи спрацює тут трохи трансформоване правило: одна освіта добре, а дві — ще краще?!

Мені вдалося поспілкуватися з четвертокурсницею Олеся Мельник. Вона навчається на двох факультетах. Притому ще має хобі, активно розвивається як особистість. То як це бути універсальним студентом?

— На яких факультетах Ви навчаєтесь?

— На факультеті здоров'я людини на денній формі й на факультеті суспільних наук заочно. На ФЗЛ пішла за рекомендацією батьків. По-перше, у мене хороші спортивні задатки, а по-друге, ідеться про вибір досить затребуваної професії. Робота масажиста, реабілітолога чи того ж фітнес-тренера добре оплачується, бо сьогодні чимало людей уважно стежать за своїм здоров'ям. Плюс на денній формі навчання маю більше практичних курсів, ніж теоретичних. А заочно обрала, як кажуть, для душі. Ще з 9 класу марила професією психолога. Щоправда, в Україні вона не така перспективна, як, до прикладу, за кордоном. Однак

**Олеся МЕЛЬНИК:
бути універсальною студенткою**

відчуваю, що «це моє», і цілком можливо, усе ж надам перевагу роботі психолога.

— А як Ви встигаєте, коли, скажімо, і на заочному починається сесія?

— Коли стартує настановча сесія, доводиться сидіти на парах по 10 годин. Це дуже виснажує. Але люблю вчитися. Мені подобається, зокрема, відвідувати пари із психології. Я, можна сказати, завжди з радістю чекаю, коли на ФСН теж розпочнеться навчальний процес. За чотири роки не мала жодного перекладання. А також отримую підвищену стипендію.

— Чим полюбляєте займатися у вільний час?

— Моє хобі — музика. Обожаю співати. А ще професійно займалася спортом, а саме легкою атлетикою. Досягла хороших результатів, зокрема на обласних змаганнях у забігах на короткі дистанції.

— Зараз чимало студентів шукають собі підробіток. Вам доводилося поєднувати навчання й роботу?

— Так, доводилося. Цілий рік працювала фітнес-тренером. Притому то в першу, то в другу зміну й 6 днів поспіль. Сказати, що стомлювалася — нічого не сказати. Тепер згаду й думаю: як усе витримала?! Цьогоріч вирішила присвятити себе навчання, оскільки 4 курс — дуже складний.

Розмовляла Ірина ЛУНЬОВА,
студентка відділення журналістики
(заочна форма навчання).

СПАРТАКІАДА

Медичні та волейбольні

Від швидкого та командного пінг-понгу до високострибального жіночого волейболу перейшли студентки 12 факультетів у залік 67-ої загально-університетської спартакіади. Завершальні матчі відбулися в спорткомплексі УжНУ.

Учасниць розділили на чотири групи. Кругова система змагань, за якою відбувалися поєдинки впродовж двох тижнів, дозволила виділити серед найпотужніших лідерів: представників ФЗЛ, медичного та економічного факультетів і

природничо-гуманітарного коледжу. Як під час групової стадії, так і у фіналі для того, щоб здобути перемогу в матчі, потрібно було обіграти суперників у двох партіях. Останні тривали до 15 очок. Місію головного судді виконувала старший викладач кафедри фізичного виховання Ірина Сущенко.

Четверту сходинку автоматично посів ПГК, який, на жаль, не з'явився на змагання. Майбутні економістки, котрі в матчах із представницями факультету здоров'я людини та медиками продемонстрували гарну гру та склали серйозну конкуренцію, але в обох зустрічах поступилися. У результаті здобули третє місце. Представниці зі спортивно-

реабілітаційного підрозділу УжНУ та медичного факультету зійшлися у фінальному поєдинку. Незважаючи на те, що після перемоги представниць медичного підрозділу в матчі з економістками відбувся вирішальний двобій, дівчатам у білих халатах вистачило витривалості та насаги, аби не лише відбивати подачі спортсменок із ФЗЛ, а й «відбити» у них перемогу, яка стала вже другою поспіль.

Медалями та кубком університету нагороджувала І.Сущенко, яка виступила зі словами вдячності й гордості за учасниць, котрі не просто виступили у змаганнях, а гідно захищали честь своїх факультетів.

Богдан ЗІЛІНЕЦЬ,
студент відділення журналістики.

Перемога істориків на шахових полях

викладач кафедри фізвиховання Василь Звонар.

Із початком змагань запанувала атмосфера справжньо-

Черговим і останнім у 2016 році етапом 67-ої загально-університетської спартакіади серед студентів були змагання із шахів. Показати рівень ерудованості та виявити кращого в інтелектуальних баталіях, які організували в спорткомплексі УжНУ «Буревісник», мали бажання студенти 14 факультетів, кафедри фізичного виховання та природничо-гуманітарного коледжу.

Кожен підрозділ представляли три гравці (два хлопці та дівчина). Тур тривав у 30 хв. дозволив визначити кращого на шаховій дошці (якщо партія була напруженою та затягувалася, то додавали контрольні 5 хв із годинником). Обов'язки головного судді виконував старший

ЗГАДАЛОСЯ

Дорослі діти

Фото із сайту: senfil.net

Часто згадую, як у дитинстві раділа снігу й смачним мандаринкам...

Мама готувала щось запашне на кухні, яка ставала її постійним місцем перебування під час зимових свят, а тато завжди кудись ходив, адже: «Купи це, забери те, сходи за бенгальськими вогниками». Покірним кивком голови він одягав пуховик і збирався силами, щоб вийти на мороз. А ми, малі та безтурботні, усідалися біля вікна й ловили поглядом кожну сніжинку, простежуючи шлях від неба до землі, де чекав не дуже хороший кінець. Але вони не жалілися, а покійно лягали нам під ноги, чекаючи своїх сестер, щоб порадувати звуком хрусту шкіряних чобіт. Ще улюбленою справою взимку було створити собі друга зі снігу, який охоронятиме дім від поганих сил. Ми тихо прокрадалися на кухню, у мамину фортецю, і цупили моркву, яка мала піти в салат. Адже вирішили, що її чекає зовсім інша доля, важлива місія, переродження. Забирали шарф, який не шкода, і шукали гілки під горами снігу. Хіба не в цьому справжнє щастя? Із роками безтурботність зникла разом із купою снігу над голо-

вою. «Ну прийшла зима, і що з того? Хай би вона скоріше закінчилася, бо так холодно», — каже чи принаймні думає кожен другий. Зберегти в серці дитячу щирість і радіти червоним щічкам від морозу як колись — зовсім нелегко. Уже не так весело, коли твої чоботи підводять тебе й ти падаєш, не так хочеться відморозувати собі руки, щоб зіпшити сніговика. Але ми — діти в душі, і всім нам приємно в моменти, коли за одним столом збираються близькі люди, коли звучить дзвін келихів із шампанським і всі в унісон рахують останні секунди року, що минає.

Навіть сьогодні я з приємністю наїдаюся снігом, якщо мене звалить на землю хтось сильніший, кого зовсім не цікавить, голодна я чи ні; радію феєрверку, бо здається, що сніжинки одягнулися в кольорове вбрання й улаштували виставу; із нетерпінням чекаю під ялинкою не якісь коштовні подарунки, а мандарини з цукерками. Бережіть у собі дитину, яка знаходить щастя в дрібницях і не заціклюється на буденних проблемах. Одягайте теплі куртки, рукавички, шарфи й виходьте ліпити снігові кульки. Адже ви — діти! Просто дорослі...

Ірина ГЛАДУН,
студентка відділення журналістики.

СЕСІЙНЕ

Ударно вчитися й ударно відпочивати

Ось і прийшла «найочікуваніша» пора студентства — сесія.

Ні, не прийшла. Вона нахабно ввірвалася у свідомість, де досі панували злагода й цілковитий спокій стосовно того, що потрібно на завтра. Філологи, напевно, підбрали для неї чимало синонімів, які в красномовстві краще не використовувати. Юристи, маючи можливість, надали їй особливого статусу та обмежили терміном «до двох тижнів позбавлення волі всіх учасників лояльного ставлення до навчання». А медики повністю розібрали на частини й вирішили запустити кровообіг мозку.

Настала пора «ходячих зомбі» в образі студента, понаднор-

мової дози кофеїну в організмі та «радості» від двох годин сну. Весь час і повсюди думки зводяться до одного: як би не заснути?! Нервова система потроху розхитується, а розум клопоче: «Чому ж не мати все «автоматом» хоч раз у житті?» Це запитання таке ж риторичне, як і решта на кшталт нього.

Свято не може тривати вічно, і насолода від навчання усе ж має свій кінець. Відтак починається справжній карнавал, де вхід — тільки обраним. Тим, які пройшли випробування та піднялися на рівень вище. І після того, коли Добі* закрив сесію, він вільний і готовий до ударного відпочинку.

*Добі — персонаж книжок Джоан Роулінг про Гаррі Поттера. Ганна ВОЙТОВИЧ,
студентка відділення журналістики.

самі притому розвиваються в інтелектуальному плані», — зауважив В.Звонар. Він же та завідувач кафедри фізвиховання Іван Марюнда вручили головну «фігуру» шахового турніру, за яку всі змагалися, тобто кубок переможців, історикам.

Із учасників-фіналістів сформують збірну команду університету.
Богдан ЗІЛІНЕЦЬ,
студент відділення журналістики.

VIP — НЕ VIP

За східним календарем, після завершення 2016 року на зміну Мавпі приходить Півень. Символ 2017-го вирізняється сміливістю, життєрадісністю й веселою вдачею. Рік очікується врожайним, щедрим на яскраві події, культурні заходи та політичні перестановки. Рік Червоного Півня принесе вогненну пристрасть і неземну любов. Розлучень зменшиться, а весіль побільшає.

ОВЕН (21.03 — 20.04). Для людей цього знака в 2017 р. відкриються нові горизонти для підприємницької діяльності, зростання кар'єрними сходами. Хорошим рік Півня буде й для особистого життя; можливі поїздки на відпочинок за кордон, після яких залишаться світлі, радісні спогади.

ТЕЛЕЦЬ (21.04 — 20.05). Представникам цього знака рік Півня обіцяє багато поблажок. Якщо докласти зусиль, то успіх — неминучий. Слід очікувати доброї оплати, успіхів у навчанні, виграшу в лотерею... Це час переосмислення, щоб зрозуміти, як менше витратити енергії й більше заробляти своїми здібностями. Не обійдеться й без романтичних стосунків.

БЛИЗНЮКИ (21.05 — 20.06). Деякі події життя змусять задуматися над правильністю обраного шляху. Є можливість змінити становище й знайти новий вид діяльності. Окремі Близнюки статус холостяка перейменують на «одружений».

РАК (21.06 — 20.07). Рік Півня

Вирок Вогняного Півня, або Яким буде 2017-ий рік?

Фото із сайту qefes.net

для цих людей — своєрідне випробування для формування твердої особистості. Усі суперечливі, непрості ситуації виникатимуть, щоб навчитися самостійно мислити й не боятися відповідальності.

ЛЕВ (21.07 — 20.08). Жодних нових починань у 2017-му році в людей цього знака не планується. Потрібен час на те, аби відновитися від потрясінь, усього пережитого раніше. Час задуматися над зміною діяльності.

ДИВА (21.08 — 20.09). Ці люди нічого нового не відчують у рік Вогняного Півня. Адже в них усе відбуватиметься за раніше написаним сценарієм. Та головне, що задумане буде виконано.

ВАГИ (21.09 — 20.10). 2017-ий

для Ваг — неординарний. Люди цього знака рідко роблять необдумані вчинки. Але в рік Півня раптом захочеться все змінити у своїй долі. Можливо, місце проживання, рід діяльності. Не виняток, що приїде кохання й доведеться виїхати в іншу країну.

СКОРПІОН (21.10 — 20.11). Його представники активно діятимуть протягом усього року для отримання нового статусу, поліпшення матеріального добробуту. Удасться досягти нових висот. Шлюби, укладені в 2017-му в Скорпіонів, будуть міцними.

СТРІЛЕЦЬ (21.11 — 20.12). Рік Вогняного Півня своєрідно вплине на Стрільця. Люди цього знака захочуть нових знайомств,

вражень у романтичних стосунках. Стрільці іноді вестимуть себе ризиковано, а загалом рік запам'ятається веселими спогадами.

КОЗЕРІГ (21.12 — 20.01). Кому не пощастить у рік Півня, то це людям цього знака. Вони не звикли нікому ні в чому поступатися. Як результат: можуть загостритися стосунки з колегами, рідними. Слід очікувати нерозуміння від оточення загалом.

ВОДОЛІЙ (21.01 — 19.02). Винахідники й експериментатори. Саме це створить таким студентам труднощі з викладачами. Однак волелюбність представників Водолія виявиться сильною рисою. У році Півня він стане вимогливішим до себе.

РИБИ (20.02 — 20.03). Легко пристосовуються до студентського життя. Ну, вони взагалі до всього легко пристосовуються. У навчанні допоможе інтуїція — від буквально вгаданої відповіді на іспиті до інтуїтивних прозрінь у науці.

Отже, характер Півня змушує двояко ставитися до цієї тварини. Життєві її пріоритети — тільки боротьба й досягнення нових висот, чергові перемоги, заради яких цей вогненний птах готовий згорнути гори.

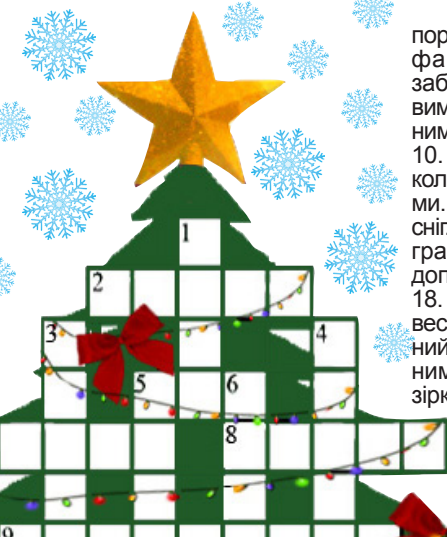
За матеріалами gospo.top і badabum.info підготувала Маріанна ЛЕПАЙ,

студентка відділення журналістики.

Кросворд «Новорічний»

Поземно: 2. Битий лід водолими. 5. «В ... день святого вечора вітер утих, небо вияснилося» (І.Франко). 7. Герой детективних творів Ж.Сіменона. 8. Вибірчий, військовий, національний... 9. Один з основних підрозділів вишу. 12. Аббревіатура Ужгородського національного університету. 13. Різновид модульного завдання для студента. 14. Аргентинський письменник і журналіст Роберто Хорхе..., автор відомої шахрайської повісті «Одруження Лаучі». 16. Вид графіки. 19. Частина пісні. 23. Військовий металевий головний убір, знахідка археолога. 24. Християнська церква у вигляді круглої будівлі з куполом. 26. Сукупність найсприятливіших умов. 31. Одна з поверхонь предмета.

Прямовисно: 1. Новорічна пора року. 3. Літера грецького алфавіту. 4. Орган людини, який забезпечує кровообіг. 5. Одиниця виміру часу. 6. Людина з надприродними здібностями в культурі гуцулів. 10. Поширена в Карпатах кущова колочка рослина з їстівними плодами. 11. Українське ім'я. 14. Перший сніг. 15. Не разом. 17. У поліграфії — графічна інформація, подана за допомогою точок різної величини. 18. Боєць, солдат. 20. Староста на весіллі. 21. Французький анімаційний серіал, присвячений екологічним питанням. 22. Найяскравіша зірка в сузір'ї Орла. 25. Дерево з жолудями. 27. Рілля на «відпочинку». 28. Приміщення для дослідів та експериментів. 29. Інакше — схід. 30. Організація Об'єднаних Націй скорочено.

«Закопалужувала» Джемка ВАЙДА, студентка відділення журналістики.

«Зав'язав» Володимир ТАРАСЮК, «Погляд».

МОДНИЙ ПОКАЗ

FB — у нашому краї

Fashion Bazaar — яскрава подія українських дизайнерів, у якій брала участь третьокурсниця філологічного факультету Анжеліка ЧЕРНІКА. Увазі читачів — інтерв'ю зі студенткою.

— Як потрапила на показ?

— Я дізналася про анонс приходу Ольги Мікули на наш факультет від однієї з викладачів, яка й «загітувала» зробити життя трохи веселішим. А гостя розповіла про мету візиту, узяла контактні дані студентів, котрі зацікавилися фешн-заходом. Серед них була і я.

— Де відбувалася подія?

— За Ужгородом, у Минаї, в одному з автосалонів. Локація гарна, показова, до того ж зручна. Показ тривав два дні, які, однак, подарували вражень, певно, на рік.

— Брала участь як дівчата, так і хлопці?

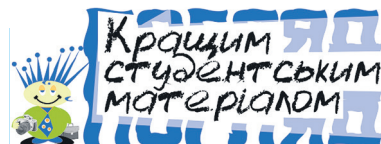
— На фешн-базарі був одяг і для дорослих, і для дітей, відповідно презентували його представники різних вікових категорій. Так, звичайно, навіть хлопці брали участь, і їм це дуже сподобалося.

— Які емоції залишилися?

— Найбільше сподобалася атмосфера: усі дівчата здружилися, допомагали одна одній, багато жартували, щоб «розрядити» хвилювання. До моделей-початківців ставилися так само серйозно, як і до тих, хто вже не вперше брав участь у таких подіях. Щодо одягу, то до душі припало абсолютно все. Різноманітність не виміряєш одними рамками чи однією категорією, кожна колекція по-своєму цікава. Однак хотілося б відзначити серед них — Світлани Златіч та бренд Belisario, які просто по-особливому закарбувалися в пам'яті.

Ольга ГОНАК,

студентка відділення журналістики.

«Погляду» в № 11 (192)
визнано:

добірку спортивних публікацій Богдана ЗІЛІНЦЯ, студента 2 курсу відділення журналістики. Найрейтинговішою студентською публікацією за кількістю переглядів у «Фейсбуку» є матеріал «Про реорганізацію, удосконалення, навчальний процес...» Ольги БРАЙЛЯН. Вітаємо авторів!

Найкращий натюрморт, який я бачив у своєму житті, — вид на відкритий передноворічний холодильник.

***
Сезон «Не чапай, це на Новий рік!» оголошується відкритим!..

Дід Мороз звертається до маленької дівчинки в дитсадку: — Ну а ти, мила дитинко, що хочеш у подарунок?

— А ти що, діду, хіба не отримував від мене електронного листа?

***
Учителька: Який це час: «Він прибирає, вона прибирає, ти прибираєш...? Хтось із учнів 5 класу: — Мабуть, передноворічний.

ОГОЛОШЕННЯ

Студентський квиток, виданий ДЕЯКУ Роману Михайловичу, другокурсникові стоматологічного факультету, уважати НЕДІЙСНИМ.

ОГОЛОШЕННЯ

Студентський квиток, виданий НАЗАРЧУКУ В'ячеславу В'ячеславовичу, п'ятикурсникові медичного факультету, уважати НЕДІЙСНИМ.

ДО УВАГИ ЧИТАЧІВ!

Читайте «Погляд» на сайті Ужгородського національного університету за покликанням <http://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/university-poglyad/issues>.

А з кращими матеріалами номера ознайомлюйтеся на сторінці «Погляду» в соціальній мережі Facebook

<https://www.facebook.com/uzhnu.poglyad>.

ПОГЛЯД
журнал Ужгородського національного університету

Орган вченої ради Ужгородського національного університету.

Замовлення № 542.
Ціна — безкоштовно.

Виходить щомісяця.
Номер підписано до друку: 21.12.16.

Засновник і видавець — Ужгородський національний університет.
88003 м. Ужгород, вул. Підгірна, 46.

Номер надруковано у видавництві «А-прінт», 46010 м. Тернопіль, вул. Текстильна, 28.
тел.: (352) 52-27-37, 0673501794.

Наклад 1000 примірників.
Формат А 3, 2 ум. друк. арк.
Адреса редакції: 88016 м. Ужгород, вул. Університетська, 14.
Поштова скринька: poglyad@uzhnu.edu.ua
Тел.: 0934314562.

Реєстраційне свідоцтво ЗТ № 449/41 від 7.02.2008.

Головний редактор: В.Ю.ТАРАСЮК.

Верстальник: О.М.БРАЙЛЯН.
Кореспондент: М.Б.ГАРАЗДІЙ.